22. 3. 2002

ID: 16160

Doručování

Předpokladem účinnosti náhradního doručení písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou adresáta je podle § 47 odst. 2 o. s. ř. také to, že se adresát v místě doručování v den prvního pokusu o doručení zdržoval, avšak nebyl zastižen.

Předpokladem účinnosti náhradního doručení písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou adresáta je podle § 47 odst. 2 o. s. ř. také to, že se adresát v místě doručování v den prvního pokusu o doručení zdržoval, avšak nebyl zastižen.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 30 Cdo 260/2002, ze dne 1.3.2002)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci nezletilého M. C., narozeného dne 5. 3. 1988, zastoupeného Městskou částí P. jako opatrovníkem, syna I. Š., a M. C., o snížení výživného, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 16 P 10/97, o dovolání otce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. listopadu 2000, č.j. 14 Co 621/2000-332, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. listopadu 2000, č.j. 14 Co 621/2000-332, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Městský soud v Praze usnesením v záhlaví označeným odvolání otce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 1. srpna 2000, č.j. 16 P 10/97-318, jímž byl zamítnut jeho návrh na snížení výživného, pro opožděnost odmítl. V odůvodnění usnesení odvolací soud cituje ustanovení § 47 odst. 2 o. s. ř. a uvádí: „… že si byla na druhý pokus písemnost ve formě rozsudku uložená dne 26. 9. 2000 a za den doručení je proto nutno považovat datum 29. 9. 2000.“ Protože otec podal odvolání na poště dne 19. 10. 2000, odvolací soud uzavřel, že odvolání bylo podáno o tři dny později po uplynutí zákonné patnáctidenní lhůty, a tudíž opožděně (§ 218 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.). Skutečnost, že otec převzal rozsudek soudu prvního stupně dne 6. 10. 2000, pokládal proto za nepodstatnou.

Otec v podaném dovolání namítá, že v době obou pokusů o doručení ve dnech 25. 9. 2000 a 26. 9. 2000 se nezdržoval v místě svého bydliště. V době od 23. 9. 2000 do 5. 10. 2000 byl na své chatě v obci K. Společně s ním zde pobývali pánové R. H. a F. G. Na chatě byli přítomni i jeho rodiče E. a V. C. Ihned po návratu do bydliště dne 6. 10. 2000 rozsudek osobně převzal. Odvolacímu soudu vytýká, že se nezabýval zejména otázkou, zda se v místě doručení zdržoval, aby mohl být rozsudek pokládán za doručený náhradním způsobem. Má zato, že odvolací soud vycházel z toho, že rozsudek soudu prvního stupně mu byl doručen náhradním způsobem, „ačkoli z obsahu toto nelze jednoznačně dovodit“. Namítá naopak, že k doručení náhradím způsobem nedošlo. Poukazuje na to, že jím tvrzené skutečnosti nebylo možno předestřít před odvolacím soudem, neboť ten odvolání odmítl bez nařízeného jednání. Navrhuje, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Matka ve vyjádření k dovolání poukazuje na to, že dovolatel byl v P. dne 1. 10. 2000, kdy jí osobně předával nezletilého syna. Pokládá proto usnesení odvolacího soudu za správné.
Při posuzování dovolání vycházel dovolací soud z ustanovení části dvanácté, hlavy první, bodu 17 zákona č. 30/2000 Sb., jímž byl změněn a doplněn občanský soudní řád (zákon č. 99/1963 Sb.), podle něhož dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu, vydaným přede dnem účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů, se projednají a rozhodne se o nich podle dosavadních právních předpisů, t.j. podle občanského soudního řádu ve znění před novelizací zákonem č. 30/2000 Sb.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ l0a o.s.ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas osobou oprávněnou - účastníkem řízení zastoupeným advokátem (§ 240 odst. l o.s.ř.), a že je přípustné podle § 238a odst. l písm. e/ o.s.ř., neboť směřuje proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo odmítnuto odvolání, dospěl k závěru, že dovolání je důvodné.
Výrok napadeného usnesení odvolacího soudu vyjadřuje závěr, že odvolání bylo podáno ve smyslu § 2l8 odst. l písm. a/ o.s.ř. opožděně, tj. po uplynutí patnáctidenní lhůty podle § 204 odst. l o.s.ř. Poněvadž běh této lhůty počíná od doručení rozsudku soudu prvního stupně, zahrnuje tento závěr logicky i zjištění, že rozsudek byl účastníku řádně doručen; jen řádné doručení má za následek, že odvolací lhůta počne běžet osobě, které je rozsudek doručován. Posouzení, zda je v konkrétním případě vyslovená podmínka splněna, vychází současně z určitého právního názoru (výkladu předpisů, jež upravují doručení) a z šetření o okolnostech, která jsou z hlediska této právní úpravy významná.

Nesouhlas se závěry odvolacího soudu, jež dovolání obsahuje, je v dovolacím řízení uplatnitelný v rámci dovolacích důvodů podle § 24l odst. 3 písm. b/ a c/ o.s.ř. Ve smyslu § 24l odst. 3 písm. b/ o.s.ř. lze dovolání odůvodnit tím, že řízení je postiženo jinou (než v § 237 uvedenou) vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci; podle § 242 odst. 3 o.s.ř. k takové vadě ostatně přihlíží dovolací soud z úřední povinnosti.

Podle § 47 odst. 2 o.s.ř. nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastižen, ačkoli se v místě doručení zdržuje, uvědomí jej doručovatel vhodným způsobem, že mu zásilku přijde doručit znovu v den a hodinu uvedenou na oznámení. Zůstane-li i nový pokus o doručení bezvýsledným, uloží doručovatel písemnost na poště nebo u orgánu obce a adresáta o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do tří dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

Místo, den a způsob doručení prokazuje při doručování poštou zásadně doručenka, kterou pošta vrací zpět odesílajícímu soudu.

Podle svého obsahu doručenka deklaruje též, že adresát se v místě doručení zdržuje (srov. text „nebyl zastižen, ačkoli se v místě doručení zdržuje …“).

Doručenka je listinou, jež má povahu listiny veřejné a od listin soukromých se liší svou důkazní silou; potvrzuje, není-li prokázán opak, pravdivost toho, co je v ní osvědčeno (§ l34 o.s.ř.). Uvedený důsledek lze ovšem spojovat jen s takovou doručenkou, jež obsahuje všechny skutečnosti rozhodné pro posouzení doručení do vlastních rukou tzv. náhradním doručením ve smyslu § 47 odst. 2 o. s. ř.,

tj. krom osvědčení toho, že adresát nebyl zastižen, ačkoli se v místě doručení zdržuje, údaj o prvém pokusu o doručení, o výzvě doručovatele na určitý den a druhém pokusu o doručení včetně údaje o uložení zásilky na poště a vyrozumění adresáta o této skutečnosti.

Jsou-li tyto podmínky splněny, učiní odvolací soud zjištění potřebná z hlediska § 47 odst. 2, § 204 odst. 1 a § 218 odst. 1 písm. a) o. s. ř. přímo ze spisu (v něm založené doručenky), a dospěje-li k závěru, že odvolání bylo podáno opožděně, odmítne je, aniž by bylo třeba nařizovat jednání (§ 214 odst. 2 písm. a/ o. s. ř.).

Odvolací soud však takto důsledně nepostupoval, když chybně zcela pominul prvý pokus o doručení rozsudku soudu prvního stupně dovolateli. To tím spíše, že předpokladem účinnosti náhradního doručení písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou adresáta (kterou je stejnopis písemného vyhotovení rozsudku ve smyslu § 158 odst. 2 o. s. ř.), je podle § 47 odst. 2 o. s. ř. také to, že se adresát v místě doručování v den prvního pokusu o doručení zdržoval, avšak nebyl zastižen. Tyto skutečnosti však odvolací soud v dovoláním napadeném usnesení neuvádí a ani nehodnotí.

Neúplnost skutkového zjištění ohledně doručení naplňuje dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. c) o. s. ř.; neúplnost právního posouzení v tomto ohledu pak naplňuje dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř.

Jestliže tedy rozhodnutí, jímž odvolací soud odmítl odvolání podle § 218 odst. 1 písm. a) o. s. ř., je zatíženo dovolacími důvody § 241 odst. 3 písm. c) a d) o. s. ř., nemůže být posouzeno jako správné. Podle § 243b odst. 1, 2 o. s. ř. je proto Nejvyšší soud zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Odpovědnost za vady
- Náhrada nákladů na výživu pozůstalých (jiných) osob
- Mezinárodní příslušnost ve věcech rodičovské zodpovědnosti
- Smlouva o dílo (exkluzivně pro předplatitele)
- Spotřebitelský úvěr (exkluzivně pro předplatitele)
- Starobní důchod (exkluzivně pro předplatitele)
- Veřejná obchodní společnost (exkluzivně pro předplatitele)
- Vypořádání SJM (exkluzivně pro předplatitele)
- Přiměřené protiplnění
- Předkupní právo
- Ochrana osobnosti